

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 11. juni 2018
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Kristine Toke Mogensen
Sagsnr.: 2018-0090-0405
Dok.: 765257

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-220/18 PPU, Generalstaatsanwaltschaft

1. Indledning

Hanseatisches Oberlandesgericht i Bremen har i en sag om udlevering af en ungarsk statsborger til Ungarn forelagt EU-Domstolen en række præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af artikel 4 i EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder om forbuddet mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf samt fortolkning af Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedureerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (den europæiske arrestordre).

Spørgsmålene angår bl.a., hvilken betydning en garanti givet af en udstedende medlemsstat for, at en person, der søges udleveret, ikke vil blive udsat for behandling i strid med Chartrets artikel 4 og EMRK artikel, 3 kan tillægges ved vurderingen af, om udlevering vil være i overensstemmelse med disse bestemmelser. Den forelæggende ret ønsker bl.a. svar på, om det er tilstrækkeligt, at udstedelsesstaten udsteder en generel garanti i relation til afsoningsforholdene, om garantien skal omfatte flere afsoningssteder end det, som den udleverede placeres i på tidspunktet for udleveringen og af hvilken myndighed – herunder på hvilket niveau – garantien skal udstedes.

Den forelæggende ret ønsker endvidere svar på, om udleveringsstatens eventuelle forpligtelse til at undersøge fængselsforhold i en anden medlemsstat skal omfatte flere afsoningssteder end det, som den udleverede placeres i på tidspunktet for udleveringen, samt om det har betydning for vurderingen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

af afsoningsforholdenes forenelighed med Chartrets artikel 4 og EMRK artikel 3, at der findes klagemuligheder i den udstedende medlemsstat i relation til afsoningsforholdene.

Sagen behandles i den præjudicielle hasteprocedure (PPU), jf. Domstolens procesreglement artikel 107, og da sagen ikke er forelagt af en ret i Danmark, har den danske regering ikke haft mulighed for at afgive skriftligt indlæg i sagen. Regeringen vil afgive mundtligt indlæg ved forhandlingen af sagen ved EU-Domstolen den 14. juni 2018.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Den 2. august 2017 udstedte den ungarske byret i Nyiregyháza en europæisk arrestordre på den ungarske statsborger (ML), der var tiltalt for at have begået en række kriminelle forhold, herunder vold. ML blev den 14. september 2017 dømt in absentia i Ungarn til 20 måneders fængsel. Den ungarske ret udstedte den 31. oktober 2017 en ny arrestordre på ML med henblik på fuldbyrdelse af straffen. ML blev pågrebet af de tyske myndigheder den 23. november 2017 og har siden pågribelsen været tilbageholdt i Tyskland.

Ved brev af 20. september 2017 forsikrede det ungarske Justitsministerium, at de ungarske afsoningsforhold ville være i overensstemmelse med Ungarns internationale forpligtelser.

I forbindelse med behandlingen af udleveringssagen til Ungarn, traf den forelæggende ret den 9. januar 2018 beslutning om, at de ungarske myndigheder som supplement til den allerede fremsendte garanti skulle besvare en række detaljerede spørgsmål vedrørende afsoningsforholdene i Ungarn, inden der kunne ske udlevering.

De ungarske myndigheder valgte ved brev af 12. januar 2018 – og i stedet for at besvare spørgsmålene fra den forelæggende ret –, at oplyse mere generelt om, at indsatte i ungarske fængsler i medfør af lovgivningen har mulighed for at klage over deres afsoningsforhold, at denne lovgivning bl.a. giver mulighed for at afsone i hjemmet, samt at Ungarn i øvrigt har oprettet over 1.000 nye fængselspladser.

3. Den danske interesse i sagen

En afklaring af kravene til udleveringsstaternes indhentelse af oplysninger vedrørende fængselsforhold og udleveringsstatens vurdering af de indhentede oplysninger, herunder navnlig værdien af en garanti fra den modta-

gende medlemsstat, kan have væsentlig betydning for behandlingen af udleveringssager også i Danmark. Disse sager – der omhandler udlevering til strafforfølgning eller afsoning i udstedelsesstaten – behandles efter reglerne i udleveringsloven og den europæiske arrestordre.

Selvom sager om overførsel – det vil sige sager, hvor en person er idømt en fængselsstraf i Danmark og Danmark anmoder den pågældendes hjemland om, at straffen kan afsones i hjemlandet – ikke er omfattet af den europæiske arrestordre, må EU-Domstolens dom antages at få en afsmittende effekt på behandlingen af disse sager.

Regeringen vil derfor afgive indlæg i sagen.

Regeringen vil gøre gældende, at EU-Domstolen ved besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål bør lægge betydelig vægt på principperne om gensidig anerkendelse og gensidig tillid mellem medlemsstaterne. Principperne er af grundlæggende betydning for et effektivt samarbejde om udlevering af kriminelle mellem medlemsstaterne.

Principperne bør således efter regeringens opfattelse bl.a. føre til, at udleveringsstaten ikke vil være undergivet en eventuel forpligtelse til at undersøge fængselsforhold i en anden medlemsstat, hvis udstedelsesstaten udsteder en garanti for, at den person, der søges udleveret, ikke vil blive udsat for behandling i strid med Chartrets artikel 4 og EMRK artikel 3. En sådan garanti bør – i overensstemmelse med principperne og gensidig anerkendelse og gensidig tillid – kunne tillægges vægt, uanset om den måtte komme fra den udstedende medlemsstats judicielle eller udøvende myndigheder. Det bør i den forbindelse heller ikke være afgørende, på hvilket niveau, garantien er givet.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at det er tilstrækkeligt, at en sådan garanti alene omfatter det konkrete afsoningssted, som den udstedende medlemsstat har oplyst, at den pågældende forventes at blive placeret i på tidspunktet for udleveringen.

Hvis en sådan garanti ikke er givet, og der derved kan indtræde en eventuel kontrolforpligtelse for udleveringsstaten, er det tilsvarende regeringens opfattelse, at kontrolforpligtelsen alene omfatter de(t) konkrete afsoningssted(er), som den udstedende medlemsstat har oplyst, at den pågældende forventes at blive placeret i på tidspunktet for udleveringen.

Det vil endvidere fra dansk side blive gjort gældende, at det vil bero på en konkret og samlet vurdering i hver enkelt sag, om der foreligger substantielle grunde, der sandsynliggør, at afsoningsforholdene i det konkrete fængsel, som den pågældende overføres til, er i strid med Chartrets artikel 4 og EMRK artikel 3. En sådan vurdering må bero på en flerhed af kriterier, hvor muligheden for at klage over afsoningsforholdene samt den tidsmæssige udstrækning af fængslingen vil kunne indgå som kriterier.